

Пише: Младен Бањац
уторак, 01 септембар 2009 14:09

Циљ овог текста је да укаже на ствари које корумпирани економисти и политичари крију од јавности зарад очувања стечених позиција и личних интереса, макар то водило у амбис читаву домаћу привреду и друштво којем годинама уназад испирају мозак вршећи својеврсни интелектуални, економски и биолошки геноцид. Неки као директни извршиоци, други као сценски декор и пратиоци, верни својим газдама и трулом систему.

Велика тајна и заблуда шире јавности која јој се намеће кроз масовне медије (на којима приступ имају само горе описани) везана је за домаћу централну банку. Народна банка Србије није ни по чему народна да се разумемо, већ се ради о полуприватној установи која никоме у земљи не полаже рачуне, тј. није дужна да прима и уважава упутства других државних органа колико-толико демократски изабраних и подложних контроли, а ту пре свега мислим на Владу Србије и Народну Скупштину. Ово уосталом пише и у самом Закону о НБС, члан 2, али се одмах потом у истом ставу наводи и то да НБС за свој рад одговара Скупштини Србије?! Ова очигледна контрадикција или боље рећи подметачина народним посланицима и српској јавности је „појашњена“ знатно касније у члану 73. Закона, где се каже да НБС доставља програм монетарне политике за идућу годину Народној Скупштини, *ради информисања*, најкасније до 15. децембра текуће године... Значи, српски парламент је у читавом процесу само статиста који се ништа не пита, није му дозвољено да утиче на монетарну политику, ту је тек толико да буде информисан?! Па ако је тако, чему оно „кукавичијејаје“ на почетку текста Закона о НБС? Које је то било потребно и зашто? Српском друштву и држави сигурно не.

Иако се у домаћој јавности представља као независна и самостална у свом раду, тзв. Народна банка Србије радо извршава налоге и упутства које добија из иностранства, пре свега од стране Банке за међународна поравнања (Bank for International Settlement – BIS) са седиштем у Базелу, Швајцарска.

Колоквијални назив за ову организацију је „Централна банка централних банака“ што је и разумљиво, јер у њеном раду учествују искључиво гувернери централних банака (које су и саме у приватним рукама) уз учешће међународних банкарских организација са укупно 55 земаља чланица. Међутим, уже језгро или прстен које доноси најважније одлуке и одлучује о судбини светске економије чине централне банке следећих шест земаља: САД, Велике Британије, Швајцарске, Јапана, Италије и Немачке. Ни једна Влада на свету нема надлежност над овом установом која уз све то има и своју приватну полицију или гарду, што је практично чини недодирљивом.

Банка је иначе основана 1930. на конференцији у Хагу, а од самих почетака пратиле су је бројне контроверзе и оптужбе да је сарађивала са нацистима и помагала им око склањања покраденог злата широм Европе. Готово пола века била је смештена у једном напуштеном хотелу са очигледном намером да не привлачи сувише пажње, да би коначно 1977. изградила велелепну управну зграду у облику чизме, веровали или не (слику можете видети у прилозима на крају текста). Ово неодољиво подсећа на роман Џорџа Орвела „1984“, у којем он описује будућност човечанства као чизму која газу људско лице, заувек.

Шта је то толико интересантно у вези ове банке са данашњег аспекта и какве то налоге и правила намеће земљама чланицама, наравно не кроз демократски изабране институције, већ уз помоћ уског круга људи који су давно узурпирани кредитно-монетарни систем као извор врхунске моћи и контроле над људима. Ради се о одређеним правилима или „стандардима“ под називом „Базел 1“ и „Базел 2“ који се односе на тзв. адекватност капитала банака изражену у процентима као однос датих кредита и других пласмана (различитог степена ризика) и сопственог капитала банке и који се намећу земљама широм света без знања њихове јавности. Нико не помиње да када би приватне банке зајмиле само штедњу, тј. постојећи новац како јавност верује, никакве кризе, поремећаји и прекомерни ризици не би постојали. Ови феномени су уско везани за дискреционо право комерцијалних банака да саме стварају (дефакто кривотворе) жирални или трансакциони новац у виду кредита који чини главнину ликвидне новчане масе, што је главни генератор свих могућих поремећаја у економији. Многи су стекли високе академске титуле и издашне бенефиције, само да би ћутали о овоме.

Поставља се питање како то да је наводно лоше по економију и монетарну политику једне земље ако се у рад централне банке мешају Влада и Парламент (или је не дај боже директно контролишу као што је случај у Кини), али је зато сасвим у реду ако њом управља једна страна установа у приватним рукама као што је BIS која састанчи и своје одлуке доноси далеко од очију и пажње широке јавности. Ако то нису двоструки стандарди и бацање прашине у очи лаицима по систему „једно причам, друго радим“, онда не знам шта јесте.

Оно што боду очи у вези „базелских“ прописа је то што се њихово увођење поклапа са избијањем великих регионалних и светских криза. Најпре у Јапану где је крајем `80-тих избила рецесија која се појавила буквално ниоткуда кад је Јапан био на врхунцу економске моћи и највећи светски кредитор, чему је претходило наметање „Базел 1“ стандарда од стране BIS 1988. године. Јапанским банкама до тада савршено здравим и

ликвидним, али са знатно мањом „адекватности капитала“ него у осталим деловима света (што је и разумљиво јер им је привреда била у жестокој експанзији), једном чисто административном мером какви су „базелски стандарди“ везане су руке, те су морале обуставити кредитирање како би своје пласмане вратиле у „прописане“ оквире, што је узроковало домино ефекат и дугогодишњу рецесију од које се нису опоравили до дана данашњег. Разлог за то је врло једноставан. У постојећем систему где се сав новац креира и емитује као дуг и то од стране приватника, (не државе или институција друштва како људи верују), свака обустава кредитирања, тј. емитовања свежег новца води ка општој неликвидности и рецесији, јер се стари кредити враћају, а нових нема да служе као средство размене или новца. Оваква једна подметачина може проћи само уз допуштење и активну улогу домаћих колаборациониста и „експерата“ који су то подржали, испирајући мозак народу на исти начин како то данас раде у Србији и широм света.

Касније увођење још рестриктивнијих „Базел 2“ стандарда 2006. се, гле чуда, управо поклапа са почетком глобалне економске кризе, сасвим налик оној која је скоро две деценије раније погодила Јапан, који је изгледа послужио као пробни балон и експеримент. Разлог више је тај што се Јапан развио у економску суперсилу користећи тзв. „state-guided“ модел развоја са активном улогом државе као супротност систему „слободног тржишта“ које су наметале САД, тј. приватни банкари и корпорације које је контролишу. Овакав супериорни и социјално далеко праведнији модел који су почеле усвајати и друге азијске земље у то време, представљао би „лош пример“ за посткомунистичке земље, па су интернационални банкари решили да нападну и осакате јапанску привреду, како другим земљама не би пало на памет да је копирају, јер задуживање, распродаја националних ресурса и приватизација, уз каснију „шок терапију“ у виду стезања каиша и сиромашења – немају алтернативу?! (што би рекли данас поједини у Србији).

Након увођења „Базел 1“ рестрикција, поједине банке у САД су нашле начина да заобиђу ове прописе тако што су своје пласмане без обзира на ниво ризика, продавале „инвеститорима“ широм света који нису били свесни да купују „мачку у џаку“, јер су их корумпиране агенције за рејтинг „частиле“ прецењеним ознакама. На овакав начин банке су успеле да одрже адекватност капитала у утврђеним границама, али им се то ослабило па су почеле смишљати све егзотичније инструменте којима су варали своје клијенте, између осталих и пензионе фондове. Не желим наравно ни на који начин да оправдам те банке, али чињеница је да су овакви потези само последица и даља дегенерација постојећег кредитно-монетарног система у коме господаре приватни емитери новца уместо демократски изабраних Влада и националних Парламената. „Базел 2“ стандарди који се уназад пар година намећу банкама (укључујући и оне у Србији) и тако их спречавају да зајме новац, ефикасније уништавају привреде широм света него било која друга мера. Пошто су кредити једини новац у оптицају, њиховом контракцијом смањује се новчана маса, предузећима је све теже пословати и

измиривати обавезе јер су остала као рибе на сувом, ни крива ни дужна, пошто сва одговорност несумњиво лежи на банкарима и економистима-отпадницима од струке и морала који су им својим ћутањем то дозволили. Да економисти и професори поштено раде свој посао и говоре народу истину о новцу, будите сигурни да би се и политичари и банкари као њихови спонзори довели у ред и не би могли тако дивљати и „завлачити“ људе зарад све веће концентрације моћи и социјалног раслојавања. Јер богати и утицајни људи имају незгодну особину да се страшно унервозе када широки слојеви друштва (тзв. средња класа) почну стицати значајније богатство и тиме независност и слободу, па зато гледају да то свим силама спрече. Није интересантно бити јако имућан, када и сви други око тебе имају пара.

Кина коју сам раније поменуо је формално чланица BIS од 1995, чисто да би имала проходност у међународној трговини и бизнису који контролишу западњаци, али не дозвољава да јој иста кроји судбину и намеће „стандарде“ у монетарној политици. Тако је барем било до сада, иако се у том смислу најављују неке промене. Међутим, читајући изјаве кинеских званичника, стиче се утисак да је им циљ да што дуже завлаче интернационалне банкарне како би добили на времену и што боље се позиционирали на међународној сцени. Оставићу у прилозима један линк о томе, па просудите сами. У Кини иначе доминирају велике државне банке, свака задужена за неку област привреде, за инфраструктуру, за пољопривреду, за индустрију и трговину и сл, уз бројне мање банкарске установе такође у власништву државе. *Новац се у великој мери емитује као поклон* (тј.

безусловно) државним фирмама и за инфраструктурне пројекте, што западни економисти испраног мозга навикли на приватно креиран новац зову "non-performing" зајмови. Виц године рекли би Кинези, али нису блесави да своје тајне откривају западној јавности. Јер у економији је као у рату. Радије ће да је преплаве и покоре својом робом, а други нека мисле за себе ако имају чим. Четири највеће кинеске банке у 2002. години су имале 1/4 овако пласираних бесповратних средстава. Зато је кинеска роба тако конкурентна, а привреда јака, уз највећу стопу раста и рекордне девизне резерве.

Концепт „независне и самосталне“ централне банке је тамо незамислив, а гувернер не само што за свој рад одговара извршној и законодавној власти, него се све важне одлуке доносе тако што претходно иду на Владу ради одобрења. Замислите тако нешто у Србији?! Тешко, је л да? Наравно, зато је Кина економска суперсила, а Србија је ту где јесте да је свако понижава и вуче за нос, јер нема монетарни суверенитет. *Онај ко руководи државом и фискалном политиком, мора исто тако имати у својим рукама и контролу над емисијом новца и уопште монетарном политиком, јер она је алфа и омега привредног развоја.*

У супротном, што је случај у Србији и многим другим земљама, Влада ће се наћи у ситуацији да пузи и моли приватне емитере за мало новца креираног „из ваздуха“ гомилајући дугове под зеленашким условима, новца који би, да има имало памети и

државне одговорности, сама емитовала и користила за стварање нове вредност, подмазујући привредни механизам сразмерно расположивим ресурсима и радној снази. Ако се овај концепт доследно примени и са искреним намерама, тј. у једној истински демократској атмосфери, нема инфлације, нема дугова, нема незапослених, привреда ради пуним капацитетом, стандард расте муњевице. Фискална оптерећења су неупоредиво мања, привреда и становништво дишу пуним плућима, јер више не морају да плаћају рекет приватним емитерима новца, нити бесмислено високе порезе држави (од којих добар део служи такође за плаћање рекета, јер је и држава задужена код приватника) или грцају под теретом неликвидности када приватни банкари и господари „заврну славину“. Новац постаје јавно добро, доступан свима који желе да производе робу и услуге. Посла има за све, пара такође, тако да је робу или услугу ако је иоле квалитетна теже непродати него продати. У овом правцу би се капитализам и развијао да га нису у старту „зајашили“ и под своју контролу ставили узурпатори и преваранти најгоре врсте, а на рачун привреде, друштва и државе као целине.

Линкови:

1. <http://www.pbc.gov.cn/english/renhangjianjie/arrangement.asp>
2. http://www.webofdebt.com/articles/secret_of_china.php
3. http://www.bobsguide.com/guide/news/2006/Apr/13/China_sets_2010_date_for_Basel_II.html
4. <http://img30.imageshack.us/img30/6803/bistowerinbasel.jpg> (Управна зграда BIS, пазите само облик)